

TISKOVÁ ZPRÁVA

Brno, Varnsdorf - 21. dubna 2011

Spoluúčast se musí řešit systémově

Občanské sdružení Lékaři pro reformu (LpR) se znepokojením sleduje nesystémové změny regulačních poplatků ve zdravotnictví. Dle zkušeností členů sdružení poplatky svůj účel splnily, jejich efekt se částečně vyčerpал a je nutné přejít na perspektivnější a komplexnější systém spoluúčasti. Ten by měl zvýšit efektivitu systému a být připraven na budoucí nezbytné propojení s nominálním pojistným; současně nesmí být překážkou pro pacienty v čerpání péče. Také by neměl z lékařů vytvářet výběrčí poplatků pro zdravotní pojišťovny.

Považujeme za důležité začít uvažovat o spoluúčasti mnohem komplexněji.

Změny, navrhované ministerstvem zdravotnictví, nebudou dostatečně plnit žádnou z rolí, kterou si ministerstvo od změn slibuje. Poplatek 200 Kč u AS bez doporučení PL nedává žádný smysl. Pacienti budou mít pocit, že za 200 Kč musí být ošetřeni přednostně a tím budou přetěžovat současný systém AS na úkor objednaných pacientů. Pokud se ale k AS objednají, tak budou mít dostatek času si pro doporučení k PL zajít a nic se nevyřeší. Pouze se podstatně zatíží ambulance PL. Z toho vyplývá, že „moral hazard“ (zbytečné zatěžování systému) se v žádném případě nesníží - naopak. Mnohem jednodušší by bylo zavést absolutní gate-keeping, který v budoucnosti podporujeme. V současnosti však na něj není síť praktických lékařů připravena. Důvodů je mnoho a asi nejdůležitější je dlouhodobé chybění této role, nedostatečná kvalita části PL a nedostatečné motivace. Zavádění gate-keepingu by mělo být postupné - jen u vybraných PL a jako volitelná možnost pro pojištěnce (např. jeden z pojistných plánů s nižší cenou – tedy s nominálním pojistným).

Jako mnohem efektivnější se nám jeví varianta spoluúčasti fungující v Holandsku, tedy v zemi, jejíž zdravotní systém je již třetí rok po sobě (v šetření European Health Consumer Index) vyhlášený jako nejlepší v Evropě. Předem je třeba říci, že roční spoluúčast by tak jako dnes nemusela překročit 2500 či 5000 Kč. Princip je v tom, že by pacient v každém roce zaplatil z ceny péče prvních 2500 až 5000 Kč a zbytek by hradila pojišťovna. Preventivní prohlídky se ale do

tohoto limitu samozřejmě započítávat nebudou. Výběr poplatků v ambulancích by se mohl zrušit a pojišťovny by si spoluúčast vyřešily se svými klienty po skončení roku, ev. kvartálně. Systému by to velmi pomohlo. Celková suma spoluúčasti by se zvýšila (MZ by zajistilo potřebné zdroje do systému, mj. i na dorovnání cen lékařům o snížené poplatky), aniž by pro kohokoliv byla finančně nedostupná a zvýšila by se efektivita systému. Vznikl by konečně i nový fenomén, kdy by pacienti opravdu začala zajímat cena zdravotní péče, a požadovali by vždy účet za poskytnutou péči. Nejednalo by se o jakoukoliv výraznější administrativní zátěž, protože každý program to dnes umí automaticky.

Je také důležité si uvědomit, že spoluúčast nesmí v žádném případě podléhat připojištění. Jinak se moral hazard opět zvyšuje a efekt spoluúčasti mizí do ztracena (typickým případem je připojištění na spoluúčast u plánů MEDICARE v USA, které extrémně snižuje efektivitu tohoto pojištění).

Současně má tento systém velký význam ve vztahu k nominálnímu pojistnému. Nominální pojistné je totiž opravdová pojistka, kterou si klient kupuje u zdravotní pojišťovny. Aby to nebyly pouze peníze navíc, je možné přiměřeně snížit současné odvody zaměstnanců na zdravotní pojištění a tím jim poskytnout zdroje na koupi této pojistky – nominálního pojistného. V Holandsku, kde je nominální pojistné již několik let úspěšně zavedeno, je možné si spoluúčast i dobrovolně zvednout a současně snížit cenu pojistky (nominálního pojistného). Klienti, kteří se rozhodnou pro tuto možnost, ušetří a současně se jistě ke svému zdraví budou chovat jinak, než když mají téměř veškerou péči zadarmo.

MUDr. Roman Flašar

Předseda občanského sdružení
Lékaři pro reformu
Ambulantní neurolog, Brno
Tel: 602 542 958
E-mail: flasar@lekariproreformu.cz

MUDr. Ivan Sucharda

Místopředseda občanského sdružení
Lékaři pro reformu
Nemocniční gynekolog, Varnsdorf
E-mail: sucharda@lekariproreformu.cz

Občanské sdružení Lékaři pro reformu bylo založeno v dubnu 2007 jako platforma pro věcnou diskusi o reformě českého zdravotnického systému a o úpravě postavení lékařů a pacientů. Sdružení se věnuje analýze reformních kroků Ministerstva zdravotnictví a problémů českého zdravotnictví. V současné době má 683 sympatizantů z řad lékařů a lékařek.